

Varallisuudenhoidon ja sijoitustoiminnan perusteet kuntayhtymässä

Kuntalain (10.4.2015/410) 14 §:n 6. kohdan mukaan valtuuston tehtävänä on päättää varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista. Kuntayhtymän hallitus on hyväksynyt aikaisemmin sijoitustoiminnan periaatteet. Valtuuston tulisi asettaa omaisuuslajien ja niihin sisältyvien sijoitusinstrumenttien käytölle enimmäisrajat sekä päättää periaatteista, joilla kassavaroja sidotaan vuotta pidemmäksi ajaksi. Periaatteisiin kuuluu myös hajauttaminen, joka voi koskea sijoitusaikaa, sijoitusvälinettä, velallista tai varainhoidon yhteiskumppaneita.

Sijoitustoiminnan määritelmät

Sijoitustoiminnalla tarkoitetaan sellaisten kuntayhtymän pankkitilillä tai kassassa olevien varojen sijoittamista, jotka eivät määrittelyhetkellä ole sidottuja maksuliikenteen hoitamiseen tai maksuvalmiuden turvaamiseen. Kuntayhtymällä voi olla lisäksi toimeksiantona sijoitettavia lahjoitusrahavaroja. Lahjoitusrahavarat voivat olla rahoitusarvopapereita, rahaa tai pankkisaamisia. Tässä valtuuston päätöksessä otetaan kantaa sijoitustoiminnan perusteisiin vain kassavarojen osalta. Lahjoitusvarojen sijoittamisesta päätetään tarvittaessa erillisessä rahastosäännössä.

Kassavarojen sijoittamisen yleiset periaatteet

Sijoitustoiminnan tulee lähtökohtaisesti olla taloudellisesti tuottavaa. Vähimmäisvaatimuksena on sijoitusten reaaliarvon säilyttäminen, jolloin sijoitusten tuoton tulisi kattaa myös sijoitustoiminnan hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Sijoitustoimintaa on hoidettava suunnitelmallisesti siten, että maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaaminen huomioidaan. Sijoitustoimintaan liittyvät riskit pyritään kartoittamaan huolellisesti ja suojautuminen varmistamaan ennakoidusti. Tähän liittyy myös valittavien sijoituskohteiden likvidyden varmistaminen jälkimarkkinakelpoisuudella. Kassavarojen sijoituskohteet ja -palvelut on kilpailutettava silloin, kun siihen käytännössä on mahdollisuus. Sijoituskohteen toimiala tai toimintatavat eivät saa olla ristiriidassa kuntayhtymän tehtävien ja toimintaperiaatteiden kanssa. Vastuullisessa sijoittamisessa tämä tarkoittaa sitä, että suoria osake-, joukkolaina- tai rahamarkkinasijoituksia ei tehdä ase-, tupakka- tai alkoholi-teollisuuden yrityksiin.

Omaisuuslajijakauma sekä hajauttamisperusteet

Omaisuuslajijakauman avulla voidaan hallita sijoitusten riskitasoa sekä hyödyntää kulloistakin markkinatilannetta. Sijoitettavien varojen mahdollisimman laaja hajauttaminen omaisuuslajien välillä ja sisällä pienentää riskiä, jonka tulee kuntalain mukaan olla mahdollisimman vähäinen.

Seuraavassa taulukossa on esitetty perusomaisuuslajit, niiden neutraalipaino sekä vaihteluvälit. Omaisuuslajit jaetaan korko-, osake- ja vaihtoehtoihin sijoituksiin. Taulukon jälkeen on omaisuuslajikohtaisesti eritelty niiden sisältämät sijoitusinstrumentit.

Pääpaino sijoittamisessa kohdentuu korkosijoituksiin, joiden osuus perustilanteessa on 65 %. Näin siksi, että normaaliolosuhteissa niiden tarjoama tuotto on vakaata.

Osakesijoitusten osuus perustilanteessa on 15 %. Osakesijoitusten tarjoama tuotto on pitkän aikavälin tarkastelussa korkeampi kuin korkosijoituksilla.

Vaihtoehtoisten sijoitusten osuus perustilanteessa on 20 %. Vaihtoehtoiisiin sijoituksiin lasketaan kaikki muut sijoitukset kuin korko- ja osakesijoitukset. Esimerkiksi kiinteistösi-
joitukset kuuluvat vaihtoehtoiisiin sijoituksiin.

Omaisuuslaji	Omaisuuslajien neutraalipaino	Vaihteluväli
Korkosijoitukset	65 %	50 – 100 %
Osakesijoitukset	15 %	0 – 30 %
Vaihtoehtoiset sijoitukset	20 %	0 – 30 %

Sijoitusinstrumentit omaisuuslajeittain

Korkosijoitukset

- Rahamarkkinasijoitukset
 - tilit
 - talletukset
 - rahamarkkinarahastot
 - muut rahamarkkinainstrumentit
- Joukkolainat
 - Valtionlainat
 - Yritysten liikkeeseen laskemat joukko- ja pääomalainat, sallittuja kohteita:
 - kv- luottoluokitus sijoitushetkellä investment grade-luokitus
 - Ilman kv- luottoluokitusta olevat kotimaiset lainat, jos joukkolainan liikkee-
seen laskeneen yhtiön omavaraisuusaste on vähintään 30%
 - High yield-luokituksen lainat, kuitenkin maksimissaan 30% korkosijoituk-
sista
 - Jos omavaraisuusaste ilman kv-luokitusta olevalla kotimai-
sella yhtiöllä on alle 30%, yhtiön joukkolainat lasketaan kuulu-
van high yield-luokkaan
- Pankin liikkeeseen laskemat tuotto-osuudet
- Korkorahastot

Osakesijoitukset

- Osakerahastot
- Yhdistelmärahastot (varovaisuusperiaatteen mukaisesti luokitellaan osakesijoituksiksi)
- ETF:t
- Suorat osakesijoitukset

Vaihtoehtoiset sijoitukset

- Kiinteistörahastot
- Hedgerahastot
- Strukturoidut lainat
- Muut vaihtoehtoiset sijoitukset

Rahasto, ETF (Exchange Traded Fund, indeksiosuusrahasto) tai strukturoitu sijoitusinstru-
mentti (sijoitustuote, joka sisältää monenlaisia eri variaatioita ja koostuu yleensä sekä
korko- että tuotto-osasta) luokitellaan sijoituksen kohde-etuuden mukaiseen omaisuusla-
jiin (osake-etf luokitellaan esim. osakesijoituksiin).

Varainhoidon periaatteet

Sijoitusvaroja hoidetaan kuntayhtymässä itsenäisesti viranhaltijatyönä (talousjohtaja, kuntayhtymän johtaja) sekä yhteistyössä varainhoitajien kanssa näiden vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Sijoitustoiminnalla tavoitellaan kohtuullista tuottoa matalalla riskitasolla ottaen huomioon kuntalain asettamat vaatimukset. Sijoitustuottoja seurataan säännöllisesti varainhoitajalta saatavien raporttien avulla. Vuotuisia tapaamisia varainhoitajan kanssa järjestetään tarvittava määrä markkinatilanteessa tapahtuvien muutosten mukaisesti.

Vastuut ja valtuudet

Sijoitustoiminnan ja varallisuudenhoidon perusteet käydään läpi vuosittain kuntayhtymän valtuustossa. Käytännön sijoitustoiminnan hoitamiseen liittyvä toimivalta on kuntayhtymän hallituksella, joka toteuttaa tehtävää valtuuston vahvistamien perusteiden mukaisesti. Yksittäiset sijoituspäätökset ja niihin liittyvät sopimukset hoitaa talousjohtaja tai kuntayhtymän johtaja. Tarkempia määräyksiä voidaan antaa kuntayhtymän hallintosäännössä.

Hallituksen tulee antaa valtuustolle selvitys vuosittain kassavarojen määrän ja arvon kehityksestä sekä sijoitusinstrumenttien jakaumasta ja tuotosta tarkastelujaksolla. Lisäksi selvityksessä on esitettävä olennaiset riskitasossa tapahtuneet ja ennakoitavissa olevat muutokset.